

18e jaargang
nummer 5
september 2023

Smengevet

Tweemaandelijks cluborgaan van Schaakcombinatie HTV

Inhoud

- 4 Colofon
- 5 Van de redactie / *André Wagner*
- 6 Van de voorzitter / *Bart Verbaan*
- 7 Agenda Algemene Ledenvergadering
- 8 Verslagen en begroting
- 19 Ratinglijst september
- 20 In contact met Jan Timman? / *Ton Bodaan & William van Zanten*
- 28 Schaakagenda en jeugdschaakagenda
- 29 Programma externe competities

Samengevat is het clubblad van Schaakcombinatie HTV
Verschijnt 6x per jaar
Redactie: André Wagner

18e jaargang nummer 5 - september 2023

Kopijdatum volgende clubblad: 25 oktober (verschijnt begin november)
Kopij tijdig inleveren bij: André Wagner (amwagner@freedom.nl)

Colofon

Schaakcombinatie HTV, opgericht 29 juni 2006

Ereleden

André Wagner sedert 13 september 2018

Leden van verdienste

Rik Pronk sedert 18 juni 2009
 Ben Spierings sedert 13 september 2018
 Ton Bodaan sedert 13 september 2018
 Sander Pauw sedert 10 september 2020
 Rob Dijkstra sedert 8 september 2022

Bestuur

Voorzitter

Bart Verbaan voorzitter@schaakcombinatiehtv.nl 06-83995480

Secretaris

Ton Bodaan secretaris@schaakcombinatiehtv.nl 06-47940300

Penningmeester

Peter Vorstermans penningmeester@schaakcombinatiehtv.nl 06-53326462

Wedstrijdleider intern

Rik Pronk wl-intern@schaakcombinatiehtv.nl 06-24657780

Jeugdleider

Meile Tamminga jeugdleider@schaakcombinatiehtv.nl 070-3685767

Wedstrijdleider extern

Ben Spierings wl-extern@schaakcombinatiehtv.nl 06-24226435

Commissarissen

Webmaster

Eric Alvares efsalvares@hotmail.com 06-41330092

Materiaalcommissaris

vacant

Commissies

<i>Commissie van Beroep</i>	Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels
<i>Jeugdcommissie</i>	Meile Tamminga (vz), Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Peter Lincewicz, Eric Alvares, Maarten van der Vegt
<i>(Overige) jeugdbegeleiders</i>	Peter Lincewicz, Maarten van der Vegt, Eric Alvares
<i>Interne wedstrijdcommissie</i>	Piet Sikkes (vz), Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans
<i>Externe wedstrijdcommissie</i>	Ben Spierings (vz), Piet Sikkes, Karl Baak, Maarten van der Vegt, Hans Segers
<i>Commissie PR & Sponsoring</i>	Ton Bodaan, Meile Tamminga
<i>Kascommissie</i>	Thijs Michels, Gert-Jan Willighagen, Peter Lincewicz (res.)

Speellokaal: Bosbeskapel, Bosbesstraat 5, 2564 PA te Den Haag, 070-3689796

Speelavond: Donderdag

Speeltijden: Jeugd tot en met stap 2: 18:30 tot 19.30 uur;
 Jeugd stap 3 en hoger: 18:30 tot 19:45 uur;
 Senioren: vanaf 19:45 uur

Contributie: senioren: € 117,50 per jaar; jeugd: € 107,50 per jaar; dubbelleden: € 75 per jaar. Korting voor gezinsleden: € 15 voor eerste gezinslid, € 30 voor tweede, etc.

IBAN NL48 RBRB 0778023656 t.n.v. Schaakcombinatie HTV

Internet <https://www.schaakcombinatiehtv.nl>

35 jaar

André Wagner

In het najaar van 1988 speelde ik voor het eerst een bondswedstrijd. In het al jaren geleden gesloopte pand van de Dienst Gemeentewerken van Den Haag in het bedrijfsrestaurant op de 5e etage. Mijn tegenstander was Lennart Blaas, zoon van Leo, de toenmalige penningmeester van de HSB. De wedstrijd was tussen SHGP 2 en Pomar 3 in de 2e klasse van de HSB-competitie. Ik mocht die avond mijn partij winnen en mijn team trok ook de winst naar zich toe. Dat zijn zo van die dingen die je bijblijven, ook al is het zo lang geleden. Sindsdien heb ik nog vele partijen gespeeld voor mijn clubs, eerst dus voor SHGP, daarna voor De Vogelwijk en toen voor SHTV. Tussendoor heb ik nog een uitstapje gemaakt naar Haeghe Ooievaar, waarin SHGP gefuseerd is.

Nu, na 35 jaar, is hier een einde aan gekomen, want zoals ik in het vorige blad al schreef gaat in de KNSB-competitie een verbod op horloges gelden, ongeacht of ze analoog zijn of niet. Zeker in de hoogste drie klassen kan ik me dat voorstellen, met beroepsschakers in de teams, maar een competitierglement geldt voor alle klassen en dan kan het niet anders dan dat het ook voor alle spelers geldt. Waarschijnlijk om te voorkomen dat er Hans-Niemann-adepten komen is men preventief de pas aan het afsnijden gegaan. Voor een beroepsschaker kan een valselijk gewonnen partij gunstig zijn, want ratingstijging kan weer leiden tot uitnodiging voor een toernooi met bijbehorend startgeld, hotelaccomodatatie en prijzengeld.

In de HSB-competitie spelen wel titelhouders mee, maar geen van hen is beroepsschaker. Voor beroeps heeft het spelen op een doordeweekse avond ook geen meerwaarde, een avond op te offeren om een duidelijk zwakkere speler van het bord te beuken. Toch is nu besloten om de horlogereguleer ook in te voeren voor de eenvoudige hobbyspeler. In het licht van de aard van bovenstaande vraag ik me werkelijk af waarom dit nodig is. Wie een beetje kan nadenken zal snappen dat het geen enkel doel dient. Wie moedwillig misbruik wil maken van een smartwatch snijdt alleen zichzelf maar in de vingers, want bij deelname aan een toernooi wordt men dan in een hogere groep ingedeeld en vervolgens als boksbal gebruikt. Inschrijfgeld weg en een verspilde dag rijker.

Hebben clubs er baat bij? Misschien, het spaart al snel 64 euro uit als een team kampioen wordt en een klok wint. Dat is natuurlijk wel heel erg verleidelijk. Daarvoor zou ik ook graag een potje valsspelen. Wellicht is het een idee om dan een bril met een camera aan te schaffen, in-ear telefoontje in de gehoorgang proppen en iemand zettten laten voorzeggen. Misschien moeten we dan ook brillen en gehoorapparaten verbieden, want je ziet natuurlijk het verschil niet. En als ik dan doordenk: in je onderbroek kun je ook micro-electronica verstoppen ...

Maar alle gekheid op een stokje. Meer beperkende regels vergroten de kans dat een reglement de uitslagen van wedstrijden gaat bepalen en niet de vaardigheid van de eerlijke spelers. Voor mij hoeft het niet meer. Ik stop ermee na 35 jaar.

Van de voorzitter

Bart Verbaan

We zijn nog bezig met de laatste weken van het zomerprogramma. Het is duidelijk dat dit in een behoefte voorziet, de opkomst is geweldig! Alleen de snelste variant (3 minuten per persoon per partij en dan elke zet 2 seconden erbij) is duidelijk minder populair, maar eens kijken of we dat volgend jaar moeten handhaven of daar iets anders voor moeten vinden.

7 september is een belangrijke dag. Dat is namelijk de datum van de Algemene Ledenvergadering van SHTV. Een heleboel verslagen en dergelijke vindt u verderop in dit clubblad. Ik hoop heel veel leden van de club te kunnen begroeten die avond.

Om alvast een voorzetje voor die avond te geven: persoonlijk vind ik dat de club een topjaar heeft gehad. Het ledental is behoorlijk gestegen, het open rapidtoernooi heeft nog nooit in zijn historie zoveel deelnemers gehad, net overigens als het Open Kampioenschap. Het eerste KNSB-team is gepromoveerd, zeven jeugdspelers hebben zich in hun leeftijdsklasse geplaatst voor het Nederlands kampioenschap. De bar loopt goed (vanaf 1 september vorig jaar hebben we op die manier meer dan 1000 euro verdiend). Er zijn voldoende vrijwilligers (al kunnen dat er altijd nog meer zijn) en de financiën zijn veel beter dan we aan het begin van het jaar hadden verwacht.

Wat wil een mens nog meer? Nou dat valt simpel samen te vatten: nog meer leden en dan vooral senioren (bij de junioren zitten we wel zo'n beetje aan de grens wat opvangbaar is, zowel qua accommodatie als qua begeleiding) en daardoor nog meer mensen die aan (onze) toernooien meedoen, nog meer teams (dit jaar spelen we met 1 KNSB-team meer dan vorig jaar, maar wel met evenveel HSB-teams) en, vooral, drukkere clubavonden.

Hoe we dat willen bereiken, vraagt u terecht. Tja, dat zullen we op de ledenvergadering bespreken naar aanleiding van de plannen van het bestuur. In ieder geval willen we een en ander geleidelijk en structureel gaan bereiken. Je hebt er tenslotte niets aan om schoksgewijze groei snel weer kwijt te raken.

Eén manier kan zijn het organiseren van cursussen voor beginnende of licht gevorderde schakers. In de zomer hebben we dat 1 keer gedaan, 4 bijeenkomsten voor 6 mensen en dat was een succes. Niet dat die mensen nu gelijk lid worden van de club, maar wellicht worden ze dat ooit wel. Ook qua naamsbekendheid belangrijk, hoeveel mensen uit de directe of iets verdere omgeving van de Bosbeskapel kunnen schaken en weten dat er een schaakclub in diezelfde Bosbeskapel is?

Nou ja, tot 7 september dus!

Agenda Algemene Ledenvergadering SHTV 2023
Bosbeskapel
donderdag 7 september 2023, 20.15 uur

1. Opening en mededelingen
2. Ingekomen stukken
3. Verslag ALV 8 september 2022
4. Verslag secretaris
5. Verslag wedstrijdleader intern
6. Verslag wedstrijdleader extern
7. Verslag jeugdleader
8. Verslag penningmeester
9. Verslag kascommissie en décharge bestuur
10. Verkiezing bestuur *
11. Benoeming commissarissen en commissies
12. Plannen bestuur seizoen 2023-2024
13. Begroting 2023-2024, contributiehoogte
14. Interne competities 2023-2024
15. Externe competities 2023-2024
16. Wat verder ter tafel komt (w.v.t.t.k.)
17. Rondvraag en sluiting

** Peter Vorstermans treedt af als bestuurslid, het bestuur stelt voor Gert Jan Willighagen als penningmeester te benoemen. De rest van het bestuur is herkiesbaar. Mocht u zich kandidaat willen stellen, kunt u dat melden aan de secretaris.*

Agendapunt 3: Verslag ALV Schaakcombinatie HTV 08-09-2022

Aanwezigen: Bart Verbaan, Piet Sikkes, André Wagner, Ton Bodaan, Gert-Jan Willighagen, Ben Spierings, Meile Tamminga, Eric Alvares, Peter Vorstermans, Rik Pronk, Olav van Leeuwen, Maarten van der Vegt, Karl Baak, William van Zanten, Wouter Noordkamp, Peter Lincewicz, Thijs Michels, Ruud van Dijk, Joost Scholten

Afwezig met bericht: Danny Lindhout, Evert Baak, Rob Dijkstra, Armin Segger, Hans de Haan, Sander Pauw, Maarten Stolte, Tobias Li Behn, René Weerts, Daniël van Loenen

1. Opening en mededelingen

Voorzitter Bart opent de vergadering.

Vervolgens wordt de agenda goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingezonden stukken.

3. Verslag ALV 9 september 2021

Thijs wijst op een spelfout onder punt 9. Verder geen opmerkingen.

4. Verslag secretaris

Doel van vorig jaar om te stijgen naar ongeveer 100 leden behaald. Wel behoefte aan meer senioren.

5. Verslag wedstrijdleader intern

Gelukkig weer een echte kampioen: Karl Baak. Wel nog een beperkt aantal partijen.

Alle prijswinnaars: de gelukkigen die op een priemgetal eindigden mochten een flesje, spelletje of chocolaatje uitzoeken.

6. Verslag wedstrijdleader extern

Ben geeft een toelichting. De opstelling van de externe teams wordt uitgedeeld. Geen aanvulling. Compliment van Eric Alvares over het goed verlopen van de wedstrijden ondanks corona. SHTV3 kampioen en beste team van de HSB.

7. Verslag jeugdleider

Mooi jaar voor de jeugd veel nieuwe leden. maar ook meer oudere kinderen die doorspelen.

Dit seizoen zijn er veel teamwedstrijden en individuele deelnames aan toernooien geweest.

8. Verslag penningmeester

De begroting is keurig waargemaakt, wel is een deel van het positief financieel resultaat van de afgelopen jaren aangewend om de stijgende kosten te betalen. Er wordt voor gekozen om ook komend jaar nog geen contributie te verhogen en nogmaals de reserves terug te brengen naar het gebruikelijke niveau.

Het bestuur gaat wel op zoek naar meer inkomsten bronnen om de te verwachten stijgende kosten de baas te blijven en weer evenwicht op de balans te vinden.

9. Verslag kascommissie en décharge bestuur.

De kascommissie bestaande uit Gert-Jan Willighagen en Thijs Michels heeft de boeken gecontroleerd en in orde bevonden. Derhalve stellen ze de vergadering voor het bestuur decharge te verlenen. De vergadering stemt hier onder applaus mee in.

10. Samenstelling bestuur

Onze wedstrijdleader intern, Piet Sikkes heeft besloten na vele jaren de vereniging in verschillende functies gediend te hebben zijn functie ter beschikking te stellen. Het bestuur heeft Rik Pronk voorgesteld als opvolger. De vergadering stemt hier mee in.

Bart bedankt Piet voor de inzet en overhandigt hem een mooie fles wijn. De vergadering stemt in met applaus.

Voorzitter:	Bart Verbaan
Secretaris:	Ton Bodaan
Penningmeester:	Peter Vorstermans
Wedstrijdleader intern:	Rik Pronk
Jeugdleader:	Meile Tamminga
Wedstrijdleader extern:	Ben Spierings

11. Benoeming commissarissen en commissies

Het voorstel van het bestuur voor de benoeming van de diverse commissies wordt aangenomen.

Kascommissie: Gert Jan Willighagen, Peter Lincewicz res : Piet Sikkes

Commissie van beroep: Hans Segers, André Wagner, Thijs Michels

Technische commissie: Ben Spierings, Rik Pronk, Wouter Noordkamp, Maarten van der Vegt, Karl Baak

Jeugdcommissie: Meile Tamminga, Olav van Leeuwen, Ton Bodaan, Rik Pronk, Peter Lincewicz, Maarten van der Vegt, Bert Verbaan

Interne wedstrijdcommissie: Rik Pronk, Hans Segers, André Wagner, Peter Vorstermans

Commissie PR en Sponsoring: Bart Verbaan , Meile Tamminga, Ben Spierings

Commissaris materiaal: Rik Pronk

12. Plannen bestuur

Focus op het gezond houden van de club:

- Meer seniorleden en meer deelname interne competitie
- Beginnerscursus
- On boarding commissie
- Deelname Schaakoff
- Zoeken naar andere bronnen van inkomsten
- Meer donaties
- SponsorKliks bevorderen
- 15% barinkomsten

13. Begroting 2022-2023, contributie hoogte

Onze penningmeester Peter neemt het woord. De contributie blijft gelijk. Het begrote tekort kan nog een jaar worden opgevangen uit de reserve die in de

afgelopen jaren is opgebouwd. Aangezien de kosten structureel zijn gestegen is het wel zaak om de inkomsten in de komende jaren te laten toenemen. De begroting wordt door de vergadering goedgekeurd.

14. Interne competitie 2022-2023

Onze nieuwe interne WL Rik Pronk legt het programma uit voor seizoen 2022-2023. Dit seizoen spelen wederom volgens het saldo systeem aangezien dit flexibel is.

Peter Lincewicz wil meer uitdaging voor alle spelers en pleit voor prijzen per groep.

Thijs stelt een ratingprijs voor en geeft aan dat oudere spelers moeite kunnen hebben met het jeugdtempo.

Ruud van Dijk stelt voor om de verspeelde partijen voor de KNSB-rating te laten gelden voorzover ze aan de regels voldoen. De leden steunen dit voorstel.

Wederom zal actief bevorderd worden dat onze jeugd meespeelt in de interne competitie.

15. Externe competities 2022-2023

Voor de HSB zijn de teams en teamleiders samengesteld.

We spelen weer mee voor de HSB-beker. Ook dit jaar schrijven we ons in voor de KNSB-bekercompetitie.

Er komen 3 HSB teams, de opstelling wordt door Ben uitgedeeld.

De opstellingen van de 2 KNSB-teams zijn bekend, de teams zijn dit jaar meer op sterkte ingedeeld. Geen reisjes naar Zeeland dit jaar.

16. Wat er verder ter tafel komt

Bart geeft aan dat het bestuur in de komende periode aan de slag gaat met ons visiedocument.

Eric Alvares stelt voor om nieuwe bezoekers te begeleiden. Hij geeft aan hier zelf een rol bij te willen spelen.

André vraagt aandacht voor het HWT, er is wat financiële ondersteuning nodig, het lijkt erop dat ook dit jaar het toernooi niet doorgaat.

We eindigen met een feestelijke noot. Rob Dijkstra wordt voorgedragen als lid van verdienste. Helaas kan Rob zelf niet aanwezig zijn, maar het bijbehorende speldje wordt bij hem thuis afgeleverd. De leden reageren met een hartelijk applaus en stemmen hiermee in.

17. Rondvraag en sluiting

Geen vraag voor de rondvraag.

Samenvattend:

De komende periode gaan we als vereniging actief nieuwe seniorenleden werven. Ten eerste om de interne competitie aantrekkelijker te maken, daarbij is het van belang voor de financiële balans. Ook wordt er naar andere inkomsten gezocht.

We gaan ook dit jaar 12 maanden schaken i.p.v. 10 zoals gebruikelijk was. Dit geeft ruimte aan een zomertoernooi en extra jeugdactiviteiten.

Het in eigen beheer hebben van de bar geeft mogelijkheden om de sfeer te verhogen met een drankje en muziekje (denk wel aan de buurt) na afloop. We krijgen nu 15% van de omzet.

Bart sluit de vergadering en verwijst de leden naar de bar waar we proosten op

een nieuw schaakseizoen.

Ton Bodaan (secretaris)

Agendapunt 4: Jaarverslag secretaris seizoen 2022-2023

Ontwikkeling ledenaantal

Het ledenaantal van SHTV is in het seizoen 2022-2023 gestaag doorgroeid van 80 in 2021 naar 100 in 2022. Momenteel staat de teller rond de 120.

De verdeling is per 1-8-2023: 79 jeugdleden en 41 seniorleden.

Het aantal jeugdleden is ongeveer het maximum dat we momenteel aankunnen, verdere groei van het aantal jeugdleden kan alleen door bijv. een 2e clubavond. Voor senioren is er daarentegen nog voldoende ruimte om te groeien.

Bestuurszaken

Het bestuur kwam, o.l.v. onze voorzitter Bart Verbaan drie keer bijeen.

De Covid-perikelen zijn gelukkig voorbij.

Enkele hoogtepunten waren o.a. het kampioenschap van ons vlaggenschip waardoor we nu weer in de 3e klasse KNSB gaan spelen, de grote opkomst bij toernooien, zoals het Open kampioenschap en ons 3-daagse rapidkampioenschap.

Deze clubavonden lieten maar weer zien hoe gezellig en sfeervol het kan worden als er veel mensen aanwezig zijn. Ook hier had de jeugd een positieve bijdrage.

Volgend seizoen zal het bestuur één wijziging ondergaan: penningmeester Peter Vorstermans treedt af na 3 jaar lang op voortreffelijke wijze onze penningen te hebben beheerd. Aan de vergadering wordt voorgesteld om Gert-Jan Willighagen als nieuwe penningmeester te benoemen.

Voor het komende bestuursjaar zien wij als doel stabilisering van het aantal jeugdleden en vooral het laten stijgen van het aantal senioren.

Een eerste actie is al geweest: het lesgeven aan een groep oudere thuisspelers, met als doel ze in ons clubleven te interesseren en hopelijk ook lid te maken.

Uiteraard gaan we door met het integreren van onze jeugdspelers in de seniorenactiviteiten.

Extern is er vernieuwing: op zaterdag gaan we met drie teams de competitie in en die teams gaan gezamenlijk thuis spelen. De leden die nog niet op zaterdag spelen worden uitgenodigd om langs te komen voor een praatje en deelname aan de analyse achteraf.

Het visiestuk over de wat langere termijn is geactualiseerd, maar behoeft voortdurend onze aandacht.

Was er vorig seizoen nog veel zorg over de financiële balans, door diverse acties en ook een mooie eenmalige meevaller lijkt de balans weer hersteld. De bijdrage vanuit onze baromzet is daarbij een structurele zaak. Uiteraard zal ons Varkentje wederom blij zijn met uw bijdragen.

Al met al een zeer positief jaar voor onze vereniging!

Uw secretaris, Ton Bodaan

Agendapunt 5: Jaarverslag wedstrijdleiding intern 2022-2023

Het eerste jaar van een nieuwe wedstrijdleader. Altijd even wennen voor de functionaris zelf, en voor iedereen die met hem te maken heeft.

Er waren voor dit jaar een aantal doelen:

- vergroten van deelname aan/ enthousiasme voor de verschillende competities en kampioenschappen;
- op tijd (20.00) beginnen, op tijd klaar zijn met de partijen;
- doorstroming van jeugdleden in de interne competitie vergroten.

Clubkampioenschap

Om het niet al te ingewikkeld te maken en eventuele corona-naweeën voor te zijn is het interne kampioenschap gespeeld volgens de saldo-opzet: plus 1 voor de winnaar, -1 voor de verliezer. Net als de drie voorgaande jaren.

Om het kampioenschap interessanter te maken en te houden werden er een paar aanpassingen gedaan: het invoeren van periodekampioenschappen en het verwerken van de partijen voor de KNSB-rating.

Enkele spelers gaven aan hierom niet intern te spelen (ondanks de regel dat men vooraf kon aangeven of partijen wel of niet moesten worden verwerkt).

Gemiddeld waren er per avond 11 partijen, een verbetering t.o.v. '21-'22. Uiteindelijk deden er 52 verschillende spelers met 1 of meer partijen mee, waarvan 19 de vereiste 14 partijen (de helft plus 1). Vorig seizoen waren dat 32 spelers met 9 die meer dan de helft speelden.

Aan het eind van het seizoen liep de animo voor de interne wel duidelijk terug.

Op tijd starten lukte vrijwel altijd door een goede aanmeld-/afmelddiscipline, al werd het ook hier gedurende het seizoen wat minder. Dat resulteerde soms in partijen die erg laat klaar waren.

Dit seizoen speelden 18 jeugdleden 1 of meer partijen t.o.v. 8 in '21-'22. Waarvan 8 meer dan 5, dus enigszins met regelmaat ('21-'22: 5)

Uiteindelijk winnaar werd de wedstrijdleader zelf: Rik Pronk.

Rapidkampioenschap

Het rapidkampioenschap werd dit seizoen niet over 2 maar 3 avonden gespeeld. Dit om iets meer rondes (9 i.p.v. 7) te kunnen houden met iets meer tijd tussen de rondes door. Ook hier is de deelname van jeugdspelers gestimuleerd door het mogelijk te maken elke avond 1 of 2 rondes mee te spelen.

Met een totaal van 38 deelnemers (28 gem. per ronde) was deze opzet een succes.

Kampioen werd Wouter Noordkamp met 7½ uit 9, op een halfje gevolgd door Olav van Leeuwen, die op zijn beurt een halfje voorbleef op het driemanschap Evert Baak, Ton Bodaan en Jesper Kool (jeugd!)

Snelschaakkampioenschap

Dit seizoen werd teruggespreng naar de formule 9 rondes met 7 min.p.p.p.p. Dan is het ondanks een snel begin om 20.00 uur toch behoorlijk aanpoten.

Wouter Noordkamp kreeg naar eigen zeggen in het begin teveel cadeau zodat het een ronde voor het eind al beslist was.

Hij leek onverslaanbaar maar kreeg in de laatste ronde toch een nederlaag te verwerken van Ton Bodaan.

Met Bart Verbaan op de 2e en William van Zanten op de 3e plaats is duidelijk dat het dit

jaar een sterk bezet toernooi was.

Ook het aantal deelnemers was beduidend hoger dan vorig jaar en ook hier waren een aantal jeugdspelers 1 of meer ronden van de partij

Open kampioenschap

Het open kampioenschap van SHTV kon zich dit jaar in een grote belangstelling verheugen: 74 deelnemers (2022: 54) Volle bak dus.

33 SHTV-ers deden mee (2022: 23), waaronder ook verschillende leden die niet aan de interne hadden meegedaan en (daar zijn ze weer!) een behoorlijk aantal jeugdleden op ratingjacht. Aan de andere kant misten we ook wel een aantal vaste interne gasten.

Gert Jan Willighagen ging goed uit de startblokken en raakte hierdoor zo geïnspireerd dat hij er eens voor ging zitten in de ronden daarna. Met 6½ punten werd hij de ongedeelde winnaar van de 2023-editie. Een mooie prestatie!

Ook niet onvermeld mogen worden:

- de gedeelde 2e plaatsen van Thomas Alvares (jeugd!), Olav van Leeuwen en Hans Segers.
- De hoge klassering van nog twee jeugdspelers: Shinsaku Okita (8e met 5 pnt) en Luka Wink (10e met 4½ pnt)

Open rapidkampioenschap

Dit kampioenschap op zaterdag (onderdeel van de Haagse Rapidcyclus) kon in 2022 en 2021 niet gehouden worden. Dit jaar was er een kleine zaalverhuurkink in de kabel zodat we een stop op het aantal deelnemers moesten zetten.

Veel clubgenoten, vooral ook jeugd, wisten de weg op de zonnige zaterdag te vinden, maar ook collega-schakers van andere HSB-verenigingen. Behalve vertegenwoordigers van andere clubs die open rapidtoernooien aanleveren voor de Haagse Rapidcyclus kwamen er ook spelers van buiten de regio en persoonlijke leden van de KNSB en een enkele scholier. Niemand ging naar huis met nul punten en dat zegt iets en is meteen ook een teken dat het toernooi een succes was.

De beste SHTV'ers werd Piet Sikkes. Beste jeugdlid werd Rowin Pennock met 4 punten.

Zomerschaak

Dit seizoen werd wederom in de zomermaanden geschaakt volgens de in 2022 gestarte formule: 8 weken met achtereenvolgens verschillende speeltempo's: 7 min, 15+5 en 3+2.

Bij het schrijven van dit verslag zijn deze weken nog bezig.

Wel kan nu al geconstateerd worden dat de deelname heel behoorlijk is (en soms zelfs de opkomst voor een gewone interne heeft overstegen!).

Overige interne activiteiten

Op verschillende avonden zijn er andere toernooivormen georganiseerd.

Het jaarlijkse oliebollentoernooi ging dit jaar met door Fisher Random gegenereerde beginopstellingen.

Een hands & brainstoernooi in het voorjaar.

Een avond kennismaken met openingen aan het eind van de interne competitie.

Hoewel deelname aan deze avonden wisselend was werd de afwisseling over het algemeen gewaardeerd.

Het geheel overziend kan ik vaststellen dat een aantal doelen (gedeeltelijk) gehaald zijn. Dat is geen reden om achterover te leunen.

Het blijft zoeken naar wegen om de clubavond voor iedereen een plek te maken waar men graag komt en kan deelnemen aan interessante competities, toernooien en andere wedstrijden. Ook zal doorstroming van jeugdspelers de komende jaren een aandachtspunt blijven.

Agendapunt 6: Jaarverslag wedstrijdlerider extern 2022-2023

SHTV was het afgelopen seizoen met drie teams vertegenwoordigd in de HSB-competitie. SHTV H1 verloor vier wedstrijden, maar wist ook drie keer te winnen. Met een 5e plaats bleef het daarmee weg van de twee degradatieplekken in de Hoofdklasse. SHTV H2 speelde in de 1e klasse in een poule van zeven teams. Ondanks drie nederlagen, waren twee overwinningen en een gelijkspel voldoende om als 4e te eindigen. SHTV H3 was gepromoveerd naar de 2e klasse. Het startte met een nederlaag en een gelijkspel, maar met vier overwinningen op rij werd het kampioenschap maar net gemist.

Topscoreurs van onze teams waren Eduard van Dijk (H1) met 4,5 uit 7, Karl Baak en Theo Bovenlander (H2) met 3,5 uit 6 en Jan Verheijen (H3) met 5 uit 5.

Wijlen Joost Scholten had met 4 uit 5 aan het topbord ook een belangrijk aandeel in het succes van het derde team.

In de KNSB-competitie waren de twee teams actief in een 4e klassepoule. SHTV K1 wist 7 keer te winnen en speelde 1 keer gelijk. Daarmee werd het vurig gewenste kampioenschap en promotie naar de 3e klasse binnengehaald.

SHTV K2 vecht al jaren tegen de degradatiestreep. Meer dan twee gelijke spelen zat er helaas niet in, waardoor het komend seizoen in de 5e klasse speelt.

Maarten Stolte (K1) was met 7 uit 8 niet alleen topscorer van het team, maar ook die van de gehele klasse 4F. In K2 waren Meile Tamminga met 4,5 uit 7 en Steven Wink met 4,5 uit 8 de topscoreurs.

In de HSB-bekercompetitie wist SHTV met 2½-1½ te winnen van Promotie en DD. In de halve finale werd er met die cijfers helaas verloren van DSC. In de KNSB-bekercompetitie was Botwinnik in de eerste ronde met 3-1 te sterk.

SHTV speelde ook nog mee in het (open) HSB-rapidkampioenschap voor teams. Vorig jaar was SHTV enigszins verrassend als beste HSB-team geëindigd, dus die titel moest natuurlijk worden verdedigd. Dit jaar was het toernooi een stuk zwaarder bezet en SHTV kwam niet verder dan een 8e plaats, ongeveer wat je op basis van rating mocht verwachten.

Agendapunt 7: Jaarverslag van de jeugdleider

De clubavonden voor de jeugd vormen het belangrijkste aandachtspunt voor de jeugdcommissie. Het seizoen 2022-2023 stond in het teken van een nieuwe opzet voor deze clubavonden. Het leek ons een goed idee om de oudere jeugdschakers actief bij het lesgeven te betrekken. In de grote zaal nemen de oudere jeugdschakers twee of drie kinderen onder hun hoede om tekst en uitleg te geven bij de opdrachten uit de werkboeken. Het blijkt een groot succes. Een nieuwe uitdaging voor de jeugdschakers van 11-13 jaar, die vaak niet meer zo te porren zijn om zelf aan de studie te gaan. En de beginnende schakers staan bijna altijd open voor instructie door de 11-13-jarigen.

We organiseerden in 2022-2023 een aantal evenementen. Zaterdag 1 oktober waren we gastheer van een speeldag van de jeugdclubcompetitie bij de C-jeugd, met ca. 100 deelnemers. Op 15 oktober organiseerden we onze Grand Prix in de Hofstad Mavo. 160 kinderen deden mee, gelukkig ook veel SHTV-leden. Alles verliep voorspoedig. En ten slotte organiseerden we 15 februari het gemeentelijk toernooi voor basisscholieren in Den Haag.

In het najaar deed SHTV mee met een aantal landelijke jeugdclubcompetities. Het C-team speelde op vier zaterdagen acht wedstrijden en eindigde verdienstelijk in de middenmoot. Het D- en E-team hadden zich beide gekwalificeerd voor de landelijke halve finales. Voor het D-team was dit het eindstation, het E-team wist zich zelfs te plaatsen voor de finale. Waar meedoen belangrijker was dan winnen.

Voorjaar 2023 waren er de jeugdclubkampioenschappen voor D- en E-teams, tegelijk voorrondes voor de jeugdclubkampioenschappen (halve finales). En ook nu wisten zowel het D- als het E-team zich te plaatsen voor de halve finales komend najaar. We gaan het opnieuw proberen.

Een aantal spelers kwalificeerde zich voor de Nederlandse kampioenschappen. Thomas Alvares bij de A-jeugd, Luka Wink bij de C-jeugd, Shinsaku Okita en Taylor Bresler bij de D-jeugd, Ryoga Okita bij de E-jeugd, Tijn Konings-Lê en Sven Wink bij de G-jeugd, Rin Okita bij de H-jeugd. Ze kwamen allemaal terug met mooie klasseringen, en Rin werd zelfs Nederlands kampioen bij de H-meisjes!

Het lukt steeds beter om jeugdschakers door te laten stromen naar de seniorencompetitie. Van de mogelijkheid om een apart jeugdtempo te spelen wordt regelmatig gebruik gemaakt.

Kortom: het gaat goed met de jeugdafdeling. En we hebben de wind in de rug: schaken is populair, veel kinderen willen het leren. De belangstelling was zo groot dat we besloten om op donderdagmiddag een extra uurtje vrij te maken om nieuwe leden op te vangen. Het aantal jeugdleden kon zodoende stijgen tot ca. 80. Heel veel meer kunnen we er helaas niet bij hebben.

We gaan door op de ingeslagen weg. Nieuw voor het komend seizoen is dat we met een derde KNSB-team meedoen. Dit team zal voor een groot deel uit jeugdleden bestaan. De jeugdcommissie bestond afgelopen jaar uit Thomas Alvares, Ton Bodaan, Benjamin Boers, Olav en Robin van Leeuwen, Peter Lincewicz, Rik Pronk, Meile Tamminga, Maarten van der Vegt en Bart Verbaan. William van Zanten is actief bij de begeleiding van een aantal sterke jeugdspelers. Schaakvader Naohisa Okita helpt ons bij het registreren van aanwezigheid op de donderdagavond. André Wagner ten slotte is altijd bereid om als wedstrijdleider te fungeren.

Agendapunt 8: Jaarverslag van de penningmeester over 2022-2023**Resultatenrekening 2022-2023**

Hieronder vindt u de resultatenrekening van onze schaakclub, over de periode van 1 augustus 2022 tot en met 31 juli 2023.

Het seizoen is afgesloten met een positief saldo van € 2.061 (begroot was een negatief saldo van € 2.300).

Het verschil tussen realisatie en begroting kwam voornamelijk door hogere baten (contributies, een eenmalige schenking en meer overige ontvangsten).

Baten	realisatie	begroot	Lasten	realisatie	begroot
	€	€		€	€
Contributies	11.647	10.500	KNSB/HSB afdracht	4.320	4.000
Schenking	1.258	-	Zaalhuur	5.350	5.600
Overige ontvangsten	2.224	250	KNSB wedstrijden	221	600
			Prijzen	419	200
			Internet	103	100
			Jeugd	1.710	1.800
			Training	-	250
			Algemene kosten	638	500
			Kosten aanschaf klokken	552	-
Activiteiten bijdragen	2.171	1.200	Activiteiten uitgaven	1.926	1.200
				15.239	14.250
			Saldo (voordelig resp. nadelig)	2.061	-2.300
Totaal	17.300	11.950	Totaal	17.300	11.950

Als gevolg van de toename van ons ledental - van 100 aan het begin naar ruim 120 aan het einde van het verslagjaar - waren de werkelijke contributie-ontvangsten hoger dan begroot.

De schenking is een eenmalige extra uitkering van de Vriendenloterij geweest.

In de overige ontvangsten zijn begrepen de periodieke ontvangsten van de Vriendenloterij, de Sponsorkliks, donaties van leden en de opbrengst van ons Varkentje. En verder een (variabele) tegemoetkoming van de Bosbeskapel, als gevolg van nieuwe afspraken met hen.

De activiteiten betroffen onder meer de organisatie van een Grand Prix toernooi voor de jeugd, ons Open Kampioenschap en het slottoernooi van de Haagse Rapidcyclus.

De totale lasten waren grotendeels in lijn met de begroting.

In het verslagjaar zijn 15 schaakklokken aangeschaft, waarvan er een aantal zijn gesponsord.

Balans per 31 juli 2023

Activa	31-07-23	31-07-22	Passiva	31-07-23	31-07-22
	€	€		€	€
Kas	30	30	Eigen vermogen	15.592	13.531
Regiobank lopende rekening	1.684	557	Reserve HWT	-	250
Regiobank Spaarrekening	11.443	11.420	Overlopende passiva	52	587
Overlopende activa	1.737	1.611			
Schaakmateriaal	750	750			
Totaal	15.644	14.368	Totaal	15.644	14.368

De overlopende activa bestaan voornamelijk uit vooruitbetaalde kosten zaalhuur en afdracht KNSB.

De post schaakmateriaal is -evenals in voorgaande jaren- ongewijzigd opgenomen in de balans.

De reserve HWT is niet meer nodig, vanwege beëindiging van onze deelname hieraan.

Agendapunt 13: Begroting over 2023-2024**Begroting 2023-2024**

Baten	begroot	Lasten	begroot
	€		€
Contributies	13.000	KNSB/HSB afdracht	4.800
Overige ontvangsten	1.000	Zaalhuur	5.800
		KNSB wedstrijden	700
		Prijzen	500
		Internet	100
		Jeugd	2.200
		Algemene kosten	600
Activiteiten bijdragen	1.000	Activiteiten uitgaven	1.000
		Saldo (nadelig)	-700
Totaal	15.000	Totaal	15.000

De begroting voor het komende seizoen 2023-2024 laat een nadelig saldo zien van € 700 .

Basis voor het opstellen van deze begroting is dat alle activiteiten van onze schaakclub weer georganiseerd kunnen worden zoals we dit het afgelopen seizoen gewend waren. Met een mooie interne competitie, veel goede externe KNSB/HSB wedstrijden. En verder de organisatie van een Grand Prix toernooi voor de jeugd, het Open Kampioenschap en een Rapidtoernooi.

Bij de begroting van de contributiebaten is uitgegaan van 40 seniorleden (waarvan 5 dubbelleden) en 70 juniorleden.

Onder activiteiten zijn opgenomen de evenementen die SHTV van plan is te organiseren en die niet alleen voor eigen leden zijn, zoals een Grand Prix toernooi voor de jeugd, het Open Rapidtoernooi en het Open Kampioenschap. En verder activiteiten tijdens de zomerperiode.

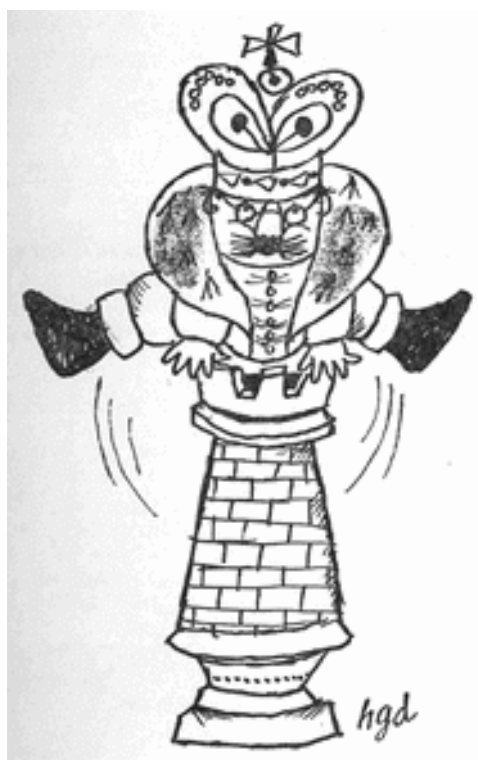
Zowel de baten als de lasten hiervan zijn geschat op € 1.000.

In de kosten van KNSB/HSB-afdracht is een indexverhoging van 10% opgenomen. De kosten van zaalhuur zijn gebaseerd op die van het afgelopen seizoen verhoogd met een index van 6,7%.

Het voorstel aan de leden is om de contributiebedragen voor het komend seizoen ongewijzigd te laten. De huidige hoogte van de reserves maakt dit naar ons idee mogelijk.

De contributiebedragen voor het seizoen 2023-2024 zijn dan ook -ongewijzigd- als volgt:

Seniorleden	€	117,50
Jeugdleden	€	107,50
Dubbelleden (hoofdlid elders)	€	75,00
Een tweede gezinslid krijgt	€	15,00 korting op bovengenoemde bedragen, een derde gezinslid € 30,00 , etc.
Houders van een Ooievaarspas krijgen		50% korting op de contributie.

Ratinglijst september

Het zal de oplettende lezer meteen opvallen: Twan van der Togt is terug en daarmee is het aantal spelers met een rating boven 2000 opgelopen naar vijf. Met de terugkeer naar de derde klasse KNSB en de handhaving in de HSB hoofdklasse is elke versterking welkom.

Nieuwkomers in de lijst zijn de aanstormende jeugdspelers Shinsaku Okita en Michael Fluegel. Robin van Leeuwen staat al langer in de lijst en maakt met een verlies van 51 punten nu toch officieel deel uit van de 'oude garde'. Maar het kan erger, want de eeuwig jonge Peter Lincewicz is met 65 punten verlies dit keer de Kop-van-Jut gebleken. De andere kant op springt Gert-Jan Willighagen eruit dankzij het winnen van het open kampioenschap. Binnenkomers van een vorige lijst beginnen nu ook hun plekje te vinden, al gaat dat soms gepaard met een stevige klapper.

Het nieuwe seizoen staat nu klaar om de spelers met open armen te ontvangen in de strijd om de beste posities in de ratinglijst. We zullen zien waar het toe gaat leiden.

In onderstaande lijst staan tussen haakjes de wijzigingen sinds de lijst van juli.

Twan van der Togt	2071	(-)	André Wagner	1670	(-)
Eduard van Dijk	2070	(-)	Ben Spierings	1669	(+29)
Wouter Noordkamp	2020	(-6)	Piet Sikkes	1664	(-6)
Daniël van Loenen	2018	(-11)	Armin Segger	1652	(+18)
Maarten Stolte	2017	(-)	Jesper Kool	1650	(+19)
Tobias Li-Behn	1999	(-)	Martijn Hofstee	1644	(-43)
Luka Wink	1966	(+8)	Michael Fluegel	1615	(=)
Hans Segers	1950	(+6)	Jan Verheijen	1610	(-)
Sander Pauw	1936	(-)	Robin van Leeuwen	1603	(-51)
Ton Bodaan	1909	(+1)	Zeyd Elouaer	1600	(+13)
Peter Vorstermans	1887	(-24)	Eric Alvares	1600	(+15)
Gert-Jan Willighagen	1871	(+58)	Benjamin Boers	1580	(+30)
Thomas Alvares	1870	(+15)	Peter Lincewicz	1527	(-65)
Rik Pronk	1867	(-)	Frans Coers	1507	(-)
Bart Verbaan	1848	(-7)	Danny Lindhout	1497	(-11)
Olav van Leeuwen	1834	(+33)	Peter Taanman	1465	(-38)
William van Zanten	1813	(-35)	Thijs Michels	1453	(+38)
Evert Baak	1812	(+2)	Jan Markus	1450	(-)
Shinsaku Okita	1789	(=)	Rob Dijkstra	1438	(-)
Karl Baak	1775	(+10)	Ruud van Dijk	1362	(+10)
Meile Tamminga	1770	(-33)	Aad van der Sluijs	1301	(-50)
Theo Bovenlander	1757	(-)	Ishak Zwartenberg	1224	(+9)
Hans de Haan	1746	(-)	Jianli Zhou	1205	(-9)
Ed Olvers	1712	(-)	Wim Vermeulen	1110	(-)
Maarten van der Vegt	1706	(-)	Martin Brummelkamp	834	(-)

In contact met Jan Timman? *Ton Bodaan & William van Zanten*

Remco Campert gaf al aan dat jezelf een vraag stellen verrassende effecten kan sorteren, zeker als je daarna die vraag ook aan een ander stelt.

Het begon toen Ton Bodaan een vraag richtte aan Jan Timman, via de NIC-uitgeverij: "Hopelijk zijn jullie in staat deze vraag aan Jan voor te leggen en is hij zo vriendelijk om ons uitleg te geven."

We kregen antwoord van de uitgever (NIC/René Olthof); die liet in het midden of hijzelf of Timman uitleg verschafte.

Inhoudelijk gaat onze vraag over de betekenis van Timman's commentaar "systematisch".

Stelt u zich voor dat u in de aantekeningen bij een partij leest dat een zet "systematisch" is, weet u dan wat u ervan kunt leren? Is het lof of kritiek? Is de betekenis verwant aan strategisch of positioneel? En wat als de zet niet wordt aangewezen, en alleen wordt gesteld dat de partij systematische onderdelen bevat? Wat als vrijwel de gehele partij systematisch wordt genoemd? Zo zegt Timman over de eerste partij in *Timman's Triumphs*, Vadasz - Timman 1967: "The game (...) contains some systematic play that pleases me even today." Wij denken dat de gemiddelde lezer graag meer houvast zou krijgen over wélke systematiek Timman op het oog heeft.

Wij hebben geprobeerd dit uit te zoeken, aangezien Timman in de (prachtige) boeken *Max Euwe's beste partijen*, en *Timman's Triumphs* ruim tien zetten/zettenreeksen "systematisch" noemt, zonder dat steeds helder is wat die systematiek inhoudt. Bovendien kennen wij geen andere hedendaagse GM's die dit commentaar gebruiken. Spoiler alert: we hebben enige vooruitgang geboekt, maar sommige gevallen bleken voor ons te moeilijk.

We begonnen met geduldig turven, en we presenteren het resultaat in tabelvorm.

Timman's commentaren met "systematisch" in *Max Euwe's beste partijen*

Commentaar Timman	Zet	Blz.	Eenvoudig te begrijpen plan in fasen (6x vonden wij geen plan; zie de lege vakken)	Partij
Systematisch gespeeld. Wit sluit de h-lijn af voor de zwarte toren en smoort daarmee ieder tegenspel in de kiem.	29. Pg5-h7	21	+ Verbonden vrijpionnen vormen en laten promoveren	Euwe - Bogoljubov 1921
Een systematische zet, waarmee zwart de winst veilig stelt	40. ...Tc3-b3	47		Spielmann - Euwe 1925

Systematisch gespeeld. Het paard streeft naar het vitale veld c4	30. ...Pc6-e5	60		Reti - Euwe 1928
Een slordigheidje waar Spielmann niet van profiteert. Met het systematische 31.Lc8 had wit de hele damevleugel kunnen oprollen.	31. Tc6xc7	88		Euwe - Spielmann 1932 m/4
Alles even systematisch.	23. a3-a4	90	+ Zwakte scheppen door minderheidsaanval en daarna aanvallen	Euwe - Flohr 1932 m/2
Alles even systematisch. Euwe zet de thematische minderheidsaanval op de damevleugel door.	18. a3-a4	93	+ Zwakte scheppen door minderheidsaanval en daarna aanvallen	Euwe - Alekhine, Zürich 1934
Systematisch gespeeld; zwart verhindert de opmars van de witte f-pion.	28. ...g7-g5	101	+ Zwakte scheppen en/of) vastleggen en aanvallen	Johner - Euwe, Zürich 1934
Een systematische zet; wit wordt teruggedrongen	24. ...Le6-c4	123		Alekhine - Euwe, 1935 WK-m/21
Een systematische zet; wit controleert veld e5 en valt de d-pion aan.	15. Pd4-f3	147		Euwe - Reshevsky 1936
Systematisch gespeeld. Het witte paard kan nu niet meer bewegen.	39. ...Ta4-a1	218		Keres - Euwe 1940 m/14
De systematische aanpak van Euwe. Hij gaat zijn f-pion opspelen, zodat zijn looper zich op veld e3 kan nestelen.	41. ...Lf4-d2	222	+ Voorpost/sterk veld scheppen en bezetten	Bogoljubov - Euwe 1941 m/1

Een belangrijk deel van het antwoord van *New in Chess* komt neer op: Systematisch is gebruikt in de zin van karakteristiek, typisch of conform het systeem (in het Duits systemgerecht). We hebben de vraag verder voorgelegd aan een IM, en die kwam met: Systematisch is zet die voortvloeit uit een eerder uitgelegd idee. Systematisch spelen betekent dat iets logisch is, volgens plan, voortkomt uit eerdere besluitvorming.

Hieruit houden we vast dat 'systematisch' suggereert dat een bepaalde zet deel uit maakt van een groep zetten met een gezamenlijk doel. Eenvoudiger lijkt "planmatig"; die term heeft bovendien als voordeel dat de annotator de neiging krijgt de afzonderlijke zet te plaatsen in het grotere geheel.

Gewapend met deze kennis viel ons in dat Emanuel Lasker al beschreef hoe we aan plannen komen. Het is die planvorming die hij 'systematisch' noemt. Lasker stelt dat de positieplayer ergens naar toe werkt: hij ziet in gedachten de zwakke pion c6 voor zich, en vraagt zich af hoe hij die gunstige stelling kan bereiken. Lasker noemt dit terugdenken, met een systematische aanpak: "The positional player thinks backward: he conceives a position to be arrived at and works toward that position of which he is more conscious than the one on the board. He sees successive stages of the position aimed at and he visualizes the stage in a reverse order. If one position, according to his plan, is to follow another he sees the one that is to follow first and he deduces, as it were, the anterior position from it. (...) Can I, by method, by systematic procedure, start my antagonist on the way to the position I aim at? This is the question uppermost in the mind of the positional players and this is the essence of plan making."

Je kunt vanuit elke stelling terugdenken à la Lasker. Dit suggereert dat het commentaar 'systematisch' meer houvast geeft, als de commentator meldt wélk plan wordt uitgevoerd, en eventueel welke fasen het plan kent. Alekhine was daar een meester in. Nunn over Lasker: His style tended toward the straightforward plans, which he executed precisely [Nunn's Chess course, blz. 6]. Volgens Nunn zijn Lasker's partijen bijzonder instructief, because it's possible to understand what he was trying to do and transfer the learning to one's own games. Daarom voegen we Lasker (zijn plannen en zijn commentaar op de plannen van anderen) toe aan de Timman-commentaren over 'systematische' zetten. Op die manier beschrijven we enkele plannen.

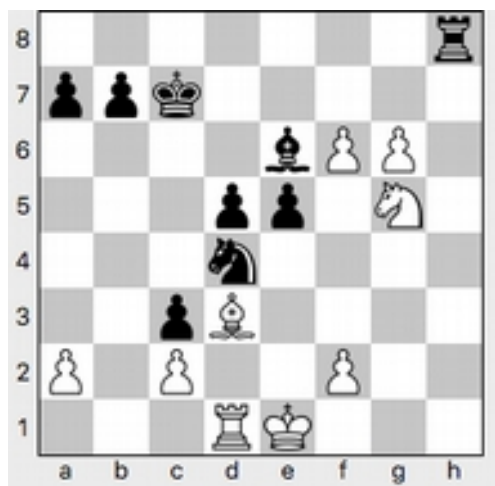
Plan 1: Zwakke pion scheppen door minderheidsaanval

In twee partijen (Euwe - Flohr 1932 m/2; Euwe - Alekhine Zürich 1934) noemt Timman de pionzet a4 systematisch. In beide gevallen maakt de zet met b4 onderdeel uit van de zogenaamde minderheidsaanval. De pionzet a4 (gevolgd door b4-b5) maakt deel uit van één plan: met b5xc6 een zwakte scheppen op c6. De zet is ook logisch, wie hier b gespeeld heeft, moet ook a spelen als noodzakelijke voorbereiding op b5.

In de minderheidsaanval is het plan om op c6 een zwakte te scheppen (en die te winnen, eventueel in manoeuvres tegen een tweede zwakte, of te profiteren van de passieve opstelling van de verdedigers), en daarvoor moet b7 van zijn plek verdwijnen. De slagwisseling b5xc6 b7xc6 bereikt dat resultaat, en om b5 te kunnen spelen zonder door a6xb5 een pion te verliezen, maakt soms (als zwart a6 speelt) a4 deel uit van het plan.

Plan 2: Spelen op promotie twee verbonden vrijpionnen

Euwe - Bogoljubov, 1921

Als wit in deze stelling **Pg5-h7** speelt merkt Timman op: "Systematisch gespeeld. Wit sluit de h-lijn af voor de zwarte toren en smooit daarmee ieder tegenspel in de kiem."

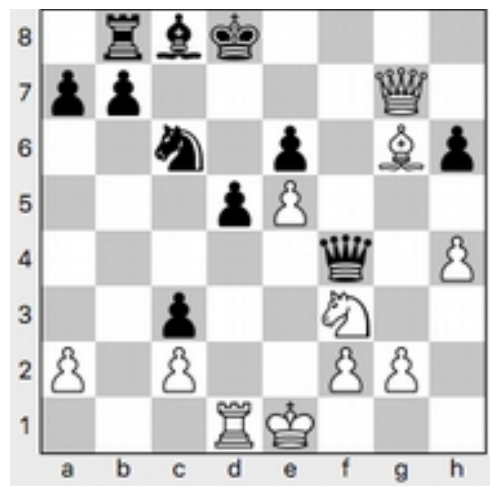
We kunnen dit vertalen tot: Euwe houdt rechtlijnig vast aan zijn plan, gunstige condities te scheppen voor vrijpionnen (dameruil), twee verbonden vrijpionnen te scheppen, in beweging te zetten en te laten promoveren.

Wat is hier zo typerend of logisch dat Ph7 systematisch mag heten? En om welke systematiek gaat het?

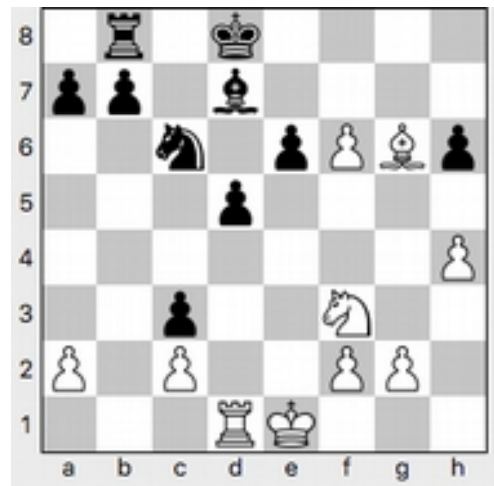
In het diagram naderen we het slot van een gefaseerd plan in uitvoering. Het commentaar is

hooguit onduidelijk als je het op zichzelf bekijkt (bij de zet Ph7). Timman helpt in dit geval de lezer door op diverse momenten te melden waar Euwe naar toe werkt (promotie), waar Euwe zich niet vanaf laat leiden (promotie van beide pionnen), en waar het allemaal mee begon: afwikkeling naar een eindspel en het bijeenbrengen van de drie pionnen die twee verbonden vrijpionnen zullen opleveren. We presenteren het plan als stripverhaal (in diagrammen), van begin tot eind (N.B. Of doe als Lasker's positieplayer, en draai de volgorde om!).

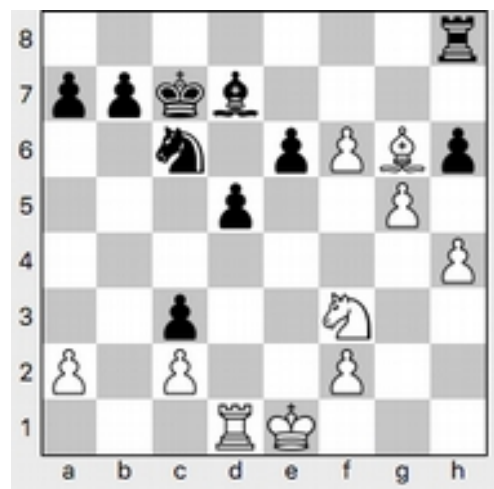
Fase 1: Wit ziet dat hij in een eindspel waarin zijn e5-pion op f6 zou staan, beschikt over de mogelijkheid g4-g5, met twee verbonden vrijpionnen. Zo kom je op **22. Df6†** als begin van de systematische procedure, het plan.

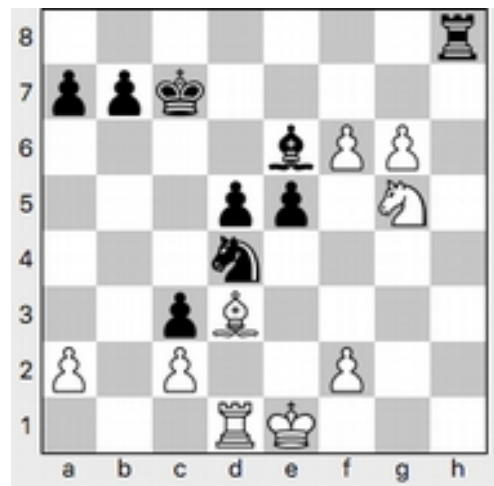
Fase 2: Met **24. g4** brengt Euwe de g- en f-pion met elkaar in contact, g4-g5 voorbereidend.

Fase 3: **26. Lg6** maakt plek voor de opmars g5-g6, het promotie-ideaal weer een stap dichterbij brengend.

Fase 4: De pionnen naderen de finish; Euwe houdt de grote lijn vast met **30. Ph7**, terwijl zetten als 30. g7 of 30. f4 ook zouden winnen.

Timman beschrijft alle stappen, wat zijn analyse bijzonder instructief maakt:

21. Df6†	Afwikkeling naar eindspel waarin hij een machtig pionnenfront krijgt
23. g4	Om zijn f-pion te ondersteunen

25. Ld3	Ruim baan voor g-pion
27. g6	Pionnen niet meer te stoppen
29. Ph7	Systematisch gespeeld

Plan 3: Zwakke pion scheppen, vastleggen en winnen

Een derde plan dat veel voorkomt betreft de systematische aanpak van zwaktes in minimaal twee fasen: eerst een zwakte scheppen of vastleggen, dan eventueel (door stukruil) tegenspel vermijden/afzwakken, en dan de zwakte onder vuur nemen en ofwel veroveren, ofwel profiteren van de passieve stelling van de vijandelijke stukken die in verdedigende posities zijn gedwongen.

Timman vertelt dit verhaal een stuk beknopter, wat het moeilijker te volgen maakt. Zijn commentaar 'systematisch' staat bij deze stelling

Rozentalis - Timman

Zwart speelde **38. ...Te3**: "A systematic move".

38. ...Te3 is inderdaad systematisch, mits je het ziet als de bekroning van het plan, dat een poos geleden begon met c5-c4. Wie terugbladert in het boek vindt het commentaar waaruit (impliciet) het gehele plan blijkt. Bij c5-c4 staat: "White's queenside is blown up".

Wij zouden daarbij melden dat c5-c4 de vleugel verzwakt die later wordt aangevallen. Wie het Euwe-boek nog gaat lezen, kan hier zien dat het commentaar "systematisch" een tip is om te kijken welke eerdere stappen tot die systematiek behoren.

Inhoudelijk is het simpel genoeg; we herhalen: eerst de damevleugel verzwakken, dan de gehavende restanten/de aangetaste vleugel aanvallen. Nu gedetailleerd:

Met als commentaar bij **36. ...c5-c4**: White's queenside is blown up.

Wij vinden, wellicht wat schools, dat het verhaal van de systematiek van de zwaktes voor de gemiddelde lezer baat zou hebben bij de volgende extra's:

- Bij c5-c4: zwart gaat de witte pionnen op de damevleugel verzwakken, om ze daarna snel onder vuur te nemen
- Na Te3: de volgende fase in het zwakte-epos; zwart maakt zich op de pionnen te gaan veroveren; hij dreigt o.a. Pxc2, waarmee de zwakte valt. Overigens wordt zwart enorm geholpen bij de uitvoering van zijn

zwakten op de damevleugel vormen en veroveren-plan, doordat pion e2 een

handenbinder is. Na Te3 dreigt zwart zodoende ook Txb3 cxb3 Pd3.

Plan 4: De voorpost

Een laatste plan mondt na enige voorbereiding uit in het in stelling brengen van een voorpost/stuk op sterk veld. Bv. *Bogoljubov - Euwe, 1941 m/1*

De positieplayer ziet zijn loper al op e3 staan, de witte toren verder inperkend. Denk terug vanuit dat ideaalbeeld. Welke fasen zijn nodig om er te komen?

Timman zegt het zo bij **41. ...Ld2**: "De systematische aanpak van Euwe. Hij gaat zijn f-pion opspelen, zodat zijn loper zich op veld e3 kan nestelen." Hier beschrijft Timman een specifiek plan van 3 zetten, de eerste zet doe je alleen als je de andere twee beoogt. Systematisch betekent hier: legt het eerste stuk v/e puzzel.

Ook Lasker noemt dit voorpostvormende plan - soms gecombineerd met aanval op zwakke pionnen. Twee voorbeelden:

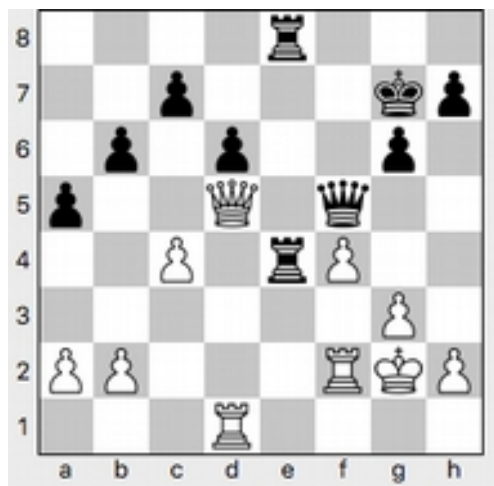

Mieses - Lasker St Petersburg 1909

Welk plan kan zwart starten als wit nu **27. Lb1** speelt?

Lasker geeft als bezwaar van 27. Lb1 dat zwart c5-c4 kan spelen, gevolgd door Pc5-d3, m.a.w. voorpostvorming.

Het volgende voorbeeld combineert de vorming van voorpost Pd6 (xf5) met de aanval op de zwakke zwarte pionnen:

Duras - Rubinstein, St. Petersburg 1909,
met commentaar van Lasker

Welk plan kan zwart starten?

28. ...h5 {Lasker: Excellent! This threatens to eventually play ...h4 and ...Re3.} **29. b3 Re3**
30. Rd4 Kf6 {!} **31. h3** {? This mistake makes Black's task easier, but White already was lost. For example, 31. Rdd2 h4 32. Qxf5† gxf5 33. Rf3 hxg3 34. hxg3 Re2† 35. Rf2 Rxd2 36. Rxd2 Re3, to be followed by ...a4-a3 and final posting of the rook at b2.} h4 {!} 0-1 in 65

Oefening in planvorming

Soms zul je een nieuw plan moeten bedenken. Kunt u zwart (aan zet) aan een sterk plan helpen?

Znosko-Borovsky - Burn, St Petersburg 1909

Systematisch en sterk zou hier voor zwart geweest zijn: to open the center by 1. 7...Rad8, followed by Rfe8, Bc8 and d5; White would have had a difficult defence (Lasker). Helaas speelde zwart **17. ...c5** {But now Black obstructs the diagonal of the KB, giving all his advantage away}

We hopen dat dit artikel u steunt bij het opstellen van plannen in uw eigen partijen. De behandelde standaardplannen helpen daarbij. Nu u ze kent, zullen ze tijdens de partij sneller en als vanzelf bij u op komen. Zo verklaarde Bernard De Bruycker, een gemoedelijke Belgische nationale meester, hoe hij won van zwakkere spelers: "Een beetje

Oordeel en Plan - verder denk ik tijdens de partij aan mijn lief."

Voor dit artikel hebben we diverse Timman-commentaren over "systematisch" opnieuw bekeken, en sommige begrijpen we beter. Bij andere ontgaat ons welk plan de grootmeester op het oog heeft.

Tot slot melden we dat er veel te genieten en te leren valt uit de besproken boeken van Timman. Zo heeft hij een trio verwante, ongewoon-informele commentaren die intrigeren: Slag in de lucht; Sprong in het duister; Blijft met lege handen achter. Een tweede blik verdient ook een kwestie van timing waar Timman herhaaldelijk op wijst: is het tijd voor actie ('opzij, opzij, opzij'), of moet je juist je stelling rustig verbeteren, omdat de tegenstander voorlopig niets constructiefs kan doen. Verder zijn er twee commentaren die Timman nog vaker inzet dan 'systematisch', namelijk 'strategisch' en (absolute topscoorder) 'druk uitoefenen/versterken'.

Meer dan genoeg materiaal voor een volgend artikel!

Schaakagenda

September 2023

do	7	Algemene Ledenvergadering
za	9	NK snelschaken (Rotterdam)
do	14	SHTV rapid arena
do	21	1e ronde interne competitie
do	28	Inhaalavond / 1e ronde Keizercompetitie

Oktober 2023

do	5	2e ronde interne competitie
do	12	Inhaalavond / 2e ronde Keizercompetitie
za	14	Promotie Entree rapidtoernooi (Zoetermeer)
do	19	Hands and Brains
do	26	3e ronde interne competitie

November 2023

do	2	Inhaalavond / 3e ronde Keizercompetitie
do	9	4e ronde interne competitie
za	11	33e SIO rapidtoernooi (De Lier)

Alle wedstrijden voor KNSB- en HSB-competitie staan op de volgende pagina's

Aankomende evenementen:

[Hoogeveen schaaktoernooi](#)

za 21 t/m za 28 oktober 2023

Jeugdschaakagenda

September 2023

za	23	KNSB-jeugdclubcompetitie 1: AC + E halve finales
za	30	KNSB-jeugdclubcompetitie 2: AC + D halve finales

Oktober 2023

za	14	Grand Prix 1 (SHTV)
zo	22	NK snelschaken jeugd (Harmelen)

November 2023

za	11	33e SIO rapidtoernooi (De Lier)
		KNSB-jeugdclubcompetitie 3: AC + E finale
zo	12	Grand Prix 2 (Botwinnik)

Programma externe competities

(onder voorbehoud van wijzigingen)

KNSB-competitie

KNSB klasse 3E

16 september 2023	SHTV 1 - Amersfoort 2
7 oktober 2023	Paul Keres 3 - SHTV 1
4 november 2023	SHTV 1 - Oud Zuylen Utrecht 1
25 november 2023	Zukertort Amstelveen 2 - SHTV 1
16 december 2023	SHTV 1 - HMC Den Bosch 2
3 februari 2024	Almere 1 - SHTV 1
2 maart 2024	HSG 1 - SHTV 1
23 maart 2024	SHTV 1 - Woerden 1
20 april 2024	Caissa 2 - SHTV 1

KNSB klasse 5I

7 oktober 2023	Sliedrecht 3 - SHTV 2
4 november 2023	SHTV 2 - Erasmus 2
25 november 2023	Schaakhuis 2 - SHTV 2
16 december 2023	SHTV 2 - DSC Delft 4
3 februari 2024	CSV 2 - SHTV 2
2 maart 2024	DD 3 - SHTV 2
23 maart 2024	SHTV 2 - Schaakmat Westland 2

KNSB klasse 6G

7 oktober 2023	DSC Delft 5 - SHTV 3
4 november 2023	SHTV 3 - DSC Delft 6
25 november 2023	Promotie 3 - SHTV 3
16 december 2023	SHTV 3 - Rijswijk 2
3 februari 2024	Voorschoten 3 - SHTV 3
2 maart 2024	DD 4 - SHTV 3
23 maart 2024	SHTV 3 - Botwinnik 3

HSB-competitie

HSB hoofdklasse

28 september 2023	SHTV 1 - Schaakmat Westland 1
30 oktober 2023	DSC 1 - SHTV 1
23 november 2023	SHTV 1 - Schaakhuis 1
12 december 2023	Rijswijk 1 - SHTV 1
8 februari 2024	SHTV 1 - Promotie 1
7 maart 2024	Botwinnik 1 - SHTV 1
(?) april 2024	DSC 2 - SHTV 1

HSB klasse 1A

3 oktober 2023	DD 1 SHTV 2
9 november 2023	SHTV 2 - DSC 4
21 december 2023	SHTV 2 - DD 3
29 januari 2024	Schaakmat Westland 2 - SHTV 2
29 februari 2024	SHTV 2 - Promotie 2
12 maart 2024	Rijswijk 2 - SHTV 2
(?) april 2024	SHTV 2 - Voorburg 1

HSB klasse 3B

6 oktober 2023	Scheve Toren 2 - SHTV 3
2 november 2023	SHTV 3 - Rijswijk 3
23 november 2023	SHTV 3 - DSC 6
11 december 2023	Lierse 1 - SHTV 3
1 februari 2024	SHTV 3 - Botwinnik 3
6 maart 2024	Haeghe Ooievaar 2 - SHTV 3
(?) april 2024	SHTV 3 - DSC 8